

Petrulė

Všiu šaliu proletarai, vienykites!

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETAS
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

STALINO HELIU

Eina nuo 1946 metų
Kupiškis,
1960 m. lapkričio 2 d.
Trečiadienis
Nr. 86 (1467)
Kaina 15 kap.

Sutinkamai su Lietuvos Komunistų partijos rajono komiteto ir rajono vykdomojo komiteto nutarimu, už gerus rezultatus arlant dirvas iš rudens iki š. m. lapkričio mėn. 1 d., į rajoninę GARBĖS LENTĄ įrašomi šie kolūkliai:

Kolūkio pavadinimas	Kolūkio pirmininkas	Žemės ūkio specialistas	Traktorinės brigados brigadininkas
---------------------	---------------------	-------------------------	------------------------------------

MIČIURINO V. «NORIŪNAI»	P. Garšva
«TIESA» «UOGINIAI»	L. Marcinkevičius

K. Jakubauskas	V. Šlapelis
A. Kukenienė	P. Keršulis

V. Bastys	A. Pranėnas
A. Jakubinas	A. Pranėnas

ŠAUNIAJAM LENINO KOMJAUNIMUI—42 METAI

PAKILIAI, IŠKILMINGAI

Praeitą šeštadienį, spalio 29 dieną, sukako lygiai 42 metai nuo šauniojo Lenino komjaunimo įkūrimo.

Iškilmingai šią ižymiąją datą paminėjo VI. Rekašiaus v. vidurinės mokyklos komjaunuoliai, moksleivai. Iškilmingame minėjime dalyvavo LLKJS rajono komiteto sekretorius A. Bočiulis. Jis susirinkusiosiems supažindino su rajono komjaunuoliu pasiekimais didžiojo septynmečio užduočių vykdymo baruose. Apie tarybinės raketinės technikos pasiekimus užkariaujant kosmosą komjaunuoliams kalbėjo mokytojas Mažeika.

Iškilmingojo minėjimo metu šeši moksleiviai buvo priimti į garbingasias Lenino komjaunimo eiles. Taip pat iškilmingai buvo įteiktai anksčiau įstojujams į VLKJS eiles komjaunimo bilietai.

F. VALAITIS

PAMINĖJO GARBINGĄJĮ JUBILIEJU

Gausiai susirinko Alizavos vidurinės mokyklos moksleiviai paminėti šlovingojo Lenino komjaunimo 42-ųjų įkūrimo metinių. Apie garbingąjį komjaunimo kelią moksleiviams papasakojo mokytoja Vilkaitė. Su šauniuoju jubilieju moksleivius taip pat sveikino mokyklos direktorius Aldona Jurevičiūtė.

Vakare, dalyvaujant kolūkio jaunimui, į VLKJS narius buvo priimta IX kl. moksleivė L. Pakšytė, XI kl. — V. Dešrys.

V. RUDYTĖ

Iškilmingi minėjimai, skirti komjaunimo jubiliejui pažymeti, taip pat vyko rajono kolūkuose, įmonėse, organizacijose.

ŽINIOS

apie ūkinį darbų eigą rajono kolūkuose

1960 m. lapkričio mėn. 1 d. (proc.)

El. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Rudeninis arimas	Nukasta bulvių	Nuimta cukriniai runkeliai	Pagaminta siloso t. l. kavę (ly skaičius 1961. 1.)
1	"Adomynė"	*	*	*	8,5
2	"Alizava"	88,1	95,7	*	13,1
3	"Antašava"	*	*	*	8,2
4	"Ateitis"	63,7	76,9	69,2	6,2
5	"Atžalynas"	43,0	*	*	8,4
6	"Aukštaičiai"	88,8	98,0	45,0	9,3
7	"Aukštupėnai"	58,6	92,6	92,9	5,1
8	"Aušra"	74,3	85,0	57,1	4,0
9	"Byčiai"	97,5	*	83,3	9,0
10	"Bugailiškiai"	*	*	*	10,5
11	"Gegužės Pirmoji"	95,5	*	*	8,6
12	"Juodpėnai"	58,6	**	*	7,4
13	"Laisvė"	89,5	*	*	8,6
14	"Laukminiškiai"	80,0	68,6	*	5,3
15	"Lévu"	64,0	46,1	*	7,2
16	"Lukonys"	48,2	*	80,0	8,2
17	M. Melnikaitės v.	97,2	*	*	6,8
18	Mičiurino v.	*	94,4	88,9	3,8
19	"Mituva"	51,4	*	*	4,2
20	"Mūsų rytojus"	29,3	*	98,5	5,6
21	"Naujas gyvenimas"	38,5	91,7	*	7,4
22	"Nemunas"	85,0	*	*	9,5
23	"Neris"	90,2	*	*	9,8
24	"Noriūnai"	*	*	*	7,8
25	"Pakupys"	52,2	*	*	5,2
26	"Palanga"	75,0	*	*	5,8
27	"Pergalė"	80,9	*	*	8,0
28	"Pirmoji vaga"	71,7	96,7	57,1	10,1
29	"Pirmūnės"	*	*	*	4,9
30	"Pyvesa"	82,4	58,1	*	5,8
31	"Sakalas"	59,0	*	*	3,8
32	"Salamiestis"	*	*	*	10,0
33	"Skodinys"	80,8	*	*	8,3
34	"Setekšna"	*	*	*	3,8
35	"Šviesa"	*	*	*	7,5
36	"Švyturys"	86,4	*	*	5,6
37	"Tarybinis pirmūnės"	71,2	*	—	13,1
38	"Tiesa"	*	*	*	6,3
39	"Uoginiai"	*	*	*	12,8
40	"Vedrupys"	38,9	86,5	*	12,5
41	"Vėžionys"	89,7	88,9	97,1	6,0
42	"Vienybė"	*	*	*	7,6
43	"Žadeikiai"	92,6	*	*	8,3
44	"Žalgiris"	43,3	97,5	*	3,6

Viso rajone: 78,1 95,6 92,8 7,9

* Ivykdyti planą

Valstybinės statistikos rajono inspektorius

GRAŽU PAŽVELGTI i veršelius

Kada man tenka kalbėti apie savo darbą, kažkaip nejaukiai pasijuntu. Juk ko nors ypatingo nenuveikiau, — esu paprasta, kaip ir kitos mano draugės, veršelių augintoja. Kolūkyje veršeliaus auginu jau 10 metų. Darbas man patinka, jis yra, kaip sakoma, prie širdies. Na, o jeigu dirbsi nuoširdžiai, padodysi rūpesčio, tai ir rezultatai savaime kalbės, kaip atliekamas darbas. Kartais kolūkyje dėl lietingų orų bei kitų priežasčių nevisada būdavo vertingo pašaro. O juk aš norédavau, kad veršeliai noriai ėstų, jie būtų gerame kūno stovyje, atrodytu linksmi ir žvalūs. Tąsyk, žinoma, aš jiems nepagailėdavau ir nuosavo pašaro. Per 10 metų kolūkui išauginu šimtus veršelių nuo 180 iki 200 kg svorio. Dabartiniu metu auginu 50 veršelių. Pašarų racionas, mano manymu, yra neblogas. Kiekvienam veršeliui aš duodu po 1,5 kg miltų, 1,5 kg pašarinių šakniavaisių, 3 litrus liešo pieno ir 5 kg dobių. Vasaros metu jie būdavo ganomi po dobilienu aptvaruose. Dienos gi metu, kada saulė tiesiog negailestingai kepindavo, iš aptvarų juos sugindavau į pavėsi ir ten jiems duodavau dobilų arba mišinio.

Veršeliai į dieną šerių 4

kartus. Juos girdau. Per parą jie priauga nuo 800 gramų iki 900 g. Be to, kasdien juos valau. Galiu pasidžiaugti tuo, kad per 10 darbo metų nekrito nei vienas veršelis.

Kiekviename darbe, jeigu ji žmogus nori gerai atlikti, reikia nemaža kruopštumo, meilės tam darbui. Ir jeigu pasirinktajį darbą myli, tąsyk ir pasitaikančius trūkumus nesunku įveikti. O tai mūsų, veršininkui, darbe labai svarbu.

DIDILI SPALIO SUTINKANT

Dabar, artėjant Spalio šventėms, kada tarybiniai žmonės apžvelgia savo nuveikus darbus, — taip jau įprasta mūsų šalyje, — pagalvoju, pamastau ir aš apie savo darbą. O į veršeliaus — žvalius, linksmus — tikrai gražu, malonu pažvelgti. Taip atrodą veršeliai ir yra tikras, pelnytas atpildas už darbą.

AKVILĖ ŠINKŪNIENĖ „Adomynės“ kolūkio veršelių augintoja

išvykos į kaimyninius kolūkius. Nesenai saviveiklininkai lankėsi „Tarybinio pirmūno“ kolūkyje. Čia jie susilaikė tikrai didelio pasisekimimo. Salėje buvę ir seni, ir jauni smarkiai pluošo. K. Savickui už solo atliktą humoristinę žemaičių „Doktoro dainą“, savos kūrybos intermediją „Pardavėjas“, mokytojai Pretkuvienėi už padeklamuotą ištrauką ir Justino Marcinko vičiaus poemas „Dvidešimtas pavasaris“. Dariniai nuskambėjo ir mišraus choro atliekamos dainos.

Alizavos kultūros namų saviveiklininkams tenka palinkėti sėkmės pasirodant Spalio šventei metu su savo turinės programma.

P. BERŽINIS
V. ŠAKALYS

LIETUVOS KP RAJONO KOMITETO PLENUMAS

Lietuvos KP rajono komiteto pirmasis sekretorius dr. J. Paplauskas plenumo dalyviams plačiai nušvietė partinių, tarybinių darbuotojų, komjaunuolių, žemės ūkio specialistų bei visų rajono darbo žmonių pasiakojamą kovą už socialistinių išpareigojimų ir tolesnio žemės ūkio gamybos pakiliimo planų vykdymą. Kovo

Praėjus trečadienį naujuosiouose VI. Rekašiaus v. vidurių mokyklos rūmuose vyko Lietuvos KP rajono komiteto plenumas. Plenumo dalyviai apsvarstė klausimą apie socialistinių išpareigojimų vykdymą rajono kolūkiuose antraisais septynmečio metais. Pranešimą padarė LKP rajono komiteto pirmasis sekretorius dr. J. PAPLAUSKAS.

Siekiant padidinti gyvulininkystės produkty gamybą, mo planų vykdymą. Kovo damedi už sėkmingą TSKP XXI ré šiltam ir sočiam gyvulių suvažiavimo nutarimų įgyžiemojimui, pašary paruošti vendinimą, rajono darbo mui.

žmonės išpareigojo septynmečio planą įvykdyti per 5 metus, t. y. 1963 metais.

Kiekvienais metais smaržai didėja gyvulininkystės auginimas bei penėjimas, kiekprodukty gamyba. Jei pravieno kolūkio valdybos, gyvuitais metais per tokį pat lininkystės darbuotojų uždavaliotarpį iš kiekvienos karvės — išauginti visą galvijų vės primelžta po 1233 kg bei kiauliu prieaugli, kurio pieno, tai šiais metais — saskaita būtų reguliarai di — 1642 kg. Neblogų rezultatų pieno gavyboje pasiekė meninė banda, kiaulienos g. „Salamiesčio“, „Nemuno“, myba.

„Gegužės Pirmosios“, „Aušros“, M. Melnikaitės v. ir širdžiai padirbėsime per likt. kolūkijų gyvulininkystės kusį iki metų pabaigos laikodarbuotojai. Čia sėkmingai tarpi, jei dar aktyviai įtraukytomis prisimintieji išpareigojimai.

Bet „Juodpėnų“ (pirmininkas Rimša), „Polangos“ (pirmininkas Bardeauskas), „Sakalo“ (pirmininkas Klimka) kolūkuose beveik visiškai nekreipiamā dėmesio į pieno produkcijos didinimą. Taip pat, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, pieno gavyba sumažėjo „Tarybinio pirmojo“, „Naujogvenimo“, „Lėvens“, „Aukštutėnų“, „Adomynės“, „Pyvesos“, „Uoginių“ kolūkuose. Tas rodo, kad minėtų kolūkijų valdybų pirmininkai, žemės ūkio specialistai dirba dar blogai, neieško naujovių, nusiramino pirmaisiais pasiekimais.

Mėsos gamyboje kritikos susilaukė „Laisvės“, „Pyvesos“, „Palangos“, „Žalgirio“ kolūkijų vadovai, gyvulininkystės fermų vedėjai. Nepatenkinamą pagalbą suteikia ir veterinarijos darbuotojai, dėl ko dar nemažai pasitiko gyvulių kritimų. Pvz., jei nebūtų buvę paršelių kritimų, rajone papildomai būtų pagaminta 189 t kiaulienos. Žymiai didesnį dėmesį reikia skirti vienkartinį paršavedžių parinkimui. Taip pat reikia organizuoti paršelių pirkimą pas kolūkiečius.

REIKALAI PAGERĖJO

„Adomynės“ kolūkio pirmininkas J. NAKAS: Kolūkyje socialistiniai išpareigojimai vykdomi dar silpnai, tačiau, palyginus su ankstesniais metais, reikai žymiai pagerėjo. Daržymą dalį mėsos valstybei pristatysime šiais metais. Karves šeriamo cukrinių runkelių lapais, neblogi buvo ir kukurūzai — 450 cint iš ha. Sekančiais metais kukurūzus auginsime 90 ha plote. Be kukurūzų — pašarų bazė neįmanoma.

IS KORESPONDENTU POSTU

KOLŪKIEČIAI DIRBA SUTARTINAI

Vešliai žaliuoja rugiai antroje brigadoje, trečiasi septynmečio metais žadėdami gausų derlių. Kolūkio kontora supa didžiulis, tiesiog neaprepamas jų laukas. O šiaisiai kolūkiečiai nuėmė taip pat neblogą derlių — po 15 cint iš ha. Buvo iro-

kių plotų, kur rugių derlius siekė net po 20 cint iš ha. Taip pat gausus buvo miežių, avių ir kviečių derlius. Bet visa tai darbar jau praeityje. Šiuo metu kolūkyje sparčiai ariamos dirvos, arimas einai visiškai įpabaigta. Kaip ir visuomet, ariant dirvas daugiausia dirbo traktorinkas Bronius Meškelis.

Sėkmingai kolūkiečiai tvarko linų derlių, o bulvių lauke marguoja mote-

PIENO YRA, BET MĖSOS

MAŽOKA

M. Melnikaitės v. kolūkio pirmininkas A. RUPLYS:

Artelėje dirbu pirmus metus. Socialistiniai išpareigojimai priimti nemaži. Pieno gavyboje juos tikrai įvykdysime, tačiau su mėsa — blogiau. Buvusieji kolūkio vadovai nesirūpino vienkartiniems paršavedėmis. Blogai atlieka darbus tarpkolūkinė statybos organizacija „Pergalė“: gyvulių fermose neužbaigia statyti krosnių, dar neapšildomi melžėjų poilsio kambariai.

VISKAS PRIKLAUSO NUO MŪSŲ PAČIŲ DARBO

„Antašavos“ kolūkio pirmininkas A. TAMULIONIS:

Prisiimdamis socialistinius išpareigojimus 1960 metams, numatėme 100 ha naudmenų pagaminti 70 cint mėsos, o kiaulienos 100 ha arimų — 73 cint. Mėsos 100 ha naudmenų per 9 mėnesius pagaminome 45,3 cint, kiaulienos 100 arimų — 36,8 cint. Likdu mėnesiai, tačiau savo išpareigojimus įvykdysime. Dar realizuose 150 peninų bekonų, o taip pat mažai produktyvias karves.

IŠIPAREIGOJIMAMS VYKDYTI — VISOS GALIMYBĖS

Rajono žemės ūkio inspekcijos viršininkas P. MATUSEVIČIUS: Rajono kolūkiai turi visas sąlygas įvykdyti išpareigojimams. La-

biausiai atsiliekama su pieno gavyba. Žemės kolūkiuose geros, galvijų bandos taip pat neblogos. Daug yra ir kultūrinės ganyklų, bet svarbiausio dalyko neatliekame — visas turimas mineralines trąšas reikia naudoti pašarų auginimui. Kiekvienai karvei reikia paseti po 0,3—0,4 ha kukurūzų. Tik tuomet stambieji raguočiai bus pakankamai aprūpinti sultingaisiais pašarais.

NEPAMIRŠKIME: IKI METŲ GALO — TIK DU MĒNESIAI

Rajono vykdomojo komiteto pirmininkas Z. DEREŁA: Mūsų išpareigojimai priimti remiantis apskaičiavimais ir yra pilnai realūs. Tačiau ne visų kolūkių vadovai reikiamai ēmési darbo. „Sakalo“, „Palangos“ artelėse neanalizuojama savo kolūkių ekonomika, kartoamos senos klaidos. Rajono darbo žmonės atsiękė kai kurių gamybinių laimėjimų, tačiau to maža, nes neįvykdomi socialistiniai išpareigojimai. Iki metų pabaigos liko du mėnesiai. Per ši laikotarpį kolūkių vadovai, žemės ūkio specialistai, kolūkiečiai turi pagalvoti, gerai išanalizuoti, kai reikia padaryti, kad būtų pilnai įvykdyti socialistiniai išpareigojimai žemės ūkio produktų gamyboje.

Plenumo taip pat kalbėjo drg. drg. v. ligoninės vyr. gydytojas GIRSTAUTAS, „Nemuno“ kolūkio pirmininkas NOTKUS, LSR Žemės ūkio ministerijos atstovas ŠAULYS, „Byčių“ kolūkio pirmininkas ŠAKA, krakmolo fabriko direktorius KANIŠAUSKAS, LKP RK sekretoriai SAGULINAS ir KIRKILAS, LKP CK vyr. inspektorius SEDYCH ir kt.

Svarstyta klausimų plenumas priėmė atitinkamą nutarimą.

TSKP XXI suvažiavimas pažymėjo, kad šis septynmetis bus lemiamas igvendinant V. Lenino idėją apie šalies ištisinį elektrifavimą. Vystant energetiką, 1959—1965 metais daugiausia bus statomas šiluminės elektrinės, kurios naudos pigiai angliai, gamtinės dujas. Viena tokia elektrinė statoma tarp Vilniaus ir Kauno.

Nuotraukoje: šiluminės elektrinės darbininkų gyvenvietės statyboje. M. Baranausko (ELTOŠ) nuot.

kolas Razmilavičius kulias sėmenis, daugiametės žolės. Kiti gi tvarko linų derlių. Trumpai imant, darbščiam kolūkiečiui darbo niekada netruksta. Savo išpareigojimus jie stengiasi įvykdyti su kaupu. B. ŠARKELYTĖ „Vienybės“ kolūkis

KAI NERA VADOVAVIMO, ORGANIZUOTUMO

Neorganizuotumo pasekmės labai aiškiai matyti „Lukonių“ žemės ūkio artele. Negalima sakyti, kad čia nėra darbščią žmonių, — jų yra, bet dar yra nemaža ir tinginių. O trakstant gero vadovavimo, taikstantis su nedalyvaujančiais gamyboje kolūkiečiais, daug darbų kolūkyje tikrai yra apleisti, nors žiema, kaip sakoma, jau ant nosies. Ketvirtuoje brigadoje dar yra nenurautų linų, nors šiai brigadai vadovauja agromės Latvėnas. I ir II brigadose dar juo duoja mie-

žių ir avių kupetėlės. Nesparciai nuimami ir cukriniai runkeliai.

Del ko gi taip yra? Dauguma darbingų moterų — Kubiliénė, Seibutienė, Vireliūnienė, Janulienė, Čepelytė, Šilaitė ir kt. — pasilieka namuose. Traktorinkai Katilevičius ir Gusevičius nesirūpina spaštinti dirvų arimą, nes jiems labiau rūpi degtinė. A. VALA A. VYŠNIAUSKAS

ry skarelės. Bulviakasis rieda iš lauko. Linksmiai irgi eina į pabaigą. Ten, kur žemė sausesnė, bulvės mojuoja šakėmis pakrovėjai Vladas Marganavičius, Tautvilis Lungys. Bulvių kasėjos Jane Pišnytė, Stasė Šaučiūnienė, Petronele Žalnieriūnienė, senutės Elena Grigienė, Petre Lapenienė, Ona Vilimavicienė (pirmoji bri-gada), o taip pat antrorios brigados kolakietės

Brigadienės Jonas Matulius, bulvių arėjas J.

Tamošiūnas apžvelgia su-tartinai dirbančius brigados žmones ir patys darbo imasi dar sparčiau.

A. BERŽAITIS „Gegužės Pirmosios“ kolūkis

PASKUTINIEJI DARbai JAU BAIGiami

Dar vos tik švinta, bet automašinos, pakrautos eukrinių runkeliais, jau

Uršulė Matuzevičiūtė, Bro-nė Krisianaitė, Vanda Alekniene, užbaigusios bulviakasi, dabar tvarko cukrinių runkelių derlių. O netoliese tiesiasi lygios vagos — rudeninis arimas kolūkyje jau užbaigtas. Šauniai padirbėjo traktorinkai Algiris Martinka ir Antanas Kirelis.

Vienodai dūzgia kuliai-moji. Linų auginimo gran-dininkai Antanas Šaučiūnas, Aleksas Lapenės, My-

PUSLAPIS ateistui

AR YRA DIEVAS?

Klerikalų nuomone, visas pasaulis pavaldus dievui — visagalei antgamtinei būtybei. O mokslas, ateizmas idėja apie dievą laiko prisimynu, žmogaus fantaziros padarinui, trukdančiu žmonėms teisingai suprasti gamtos ir visuomenės gyvenimo reiškinius. Kuo klerikai jrodi, kad yra dievas, ir kaip tai paneigia ateistai?

Biblia pasakoja

nebūtus dalykus

Visomis jégomis siekdam iroditi, kad yra dievas, religijos gynėjai paprastai remiasi vadinosiomis „Sventosiomis knygomis“ — biblia, koranu ir kitomis, teigdami, kad šias knygas padiktavęs pats dievas. Tačiau mokslininkų tyrimai parodė, kad šios knygos yra senovės legendų rinkiniai, pilni daugybės nesąmonių, absurdų, prieštaraumų.

Pavyzdžiui, biblioje sakoma, kad dievas sutvéręs pasaulį per šešias dienas „iš nieko“. Ši pasaka atsirodo tais laikais, kai žmogus dar neturėjo jokio supratimo apie gamtos dēsnius ir nežinojo, kas įmanoma ir kas neįmanoma. Pagal medžiagos tvarumo dēsnį, kurio teisingumą pa-

tvirtino žmonių, daugelio šimtmečių praktika, materija negali atsirasti iš „nieko“, kaip ir negali dingti be pėdsakų, pavirsti „nieku“.

Remdamiesi biblia, religijos gynėjai „apskaičiavo“, kad dievas „sutvérė pasaulį“ prieš 7467 metus. Tuo tarpu mokslas jrode, kad Žemė ir kitos mūsų Saulės sistemos planetos gyvuoja milijardus metų. „Sventasis raštas“ teigia, kad dangus viršum mūsų — tai „tvirtuma“, neperžvelgiamas skliautas. Bet jeigu tikrai būtų ta mitinė „dangaus tvirtuma“, dirbtiniai palydovai ir kosminės raketos turėtu sudužti į tą „tvirtumą“. Tuo tarpu jie savo kelyje nesutiko jokių kliūčių. O antrasis tarybinis kosminis laivas-palydovas, apskriekęs apie mūsų planetą 700 tūkstančių km, sėkmignai grįžo atgal į Žemę.

O kiek biblioje aiškiu prieštaravimui! Pirmame „Senojo testamente“ skyriuje sakoma, kad dievas šeštają dieną sutvéręs iš pradžių gyvulius, paskui — vyra ir moterų vienu metu. O tos pačios knygos antrajame skyriuje teigama, kad dievas „sutvérė iš žemės visus lauko gyvulius ir visus dangaus paukščius“, prieš tai sutvéręs žmogų. Ir kad iš pradžių buvęs sutvertas Adomas, o paskui — leva.

Ar galima po to remtis biblia, kaip irodymu, kad yra dievas? Žinoma, ne!

Kada pradėta tikėti dievu?

Teologai teigia, kad tikėjimas dievu esas įgimtas, kad religija buvusi visais

laikais ir kad be jos, esą, neįmanoma žmonių visuomenė. Bet iš tikruju pirmieji religiniai vaizdiniai, tai analpol nebuvoti tikėjimas vienu dievu. Iš pradžių žmonės garbinė gamtos reiškinius, jūrą, Mėnulį, vėją, ugnį, medžius ir t. t. Vėliau atsirodo vaizdys, kad yra siela. Ir tik kai visuomenė susiskirstė į išnaudotojus ir išnaudojanus ir atsirodo pirmosios, karaliaus — despoto valdomos, vergovinės valstybės, atsirodo ir tikėjimas vienu dievu.

Religija yra fantastiškas, neteisingas žemiskojo paulio, kuriame žmogus gyvena, atspindys. Todėl ir vaizdinys apie „dangaus visagali“ — dievą, žinoma, galėjo atsirasti tiktais po to, kai atsirodo žemiskas visagalis — karalius.

Religija ir moralė

Religijos šalininkai dažnai sako, kad žmogus, jeigu jis netikėtū dievu, negalėtū mylēti, draugauti, būti doras — jis būtū amorus. Tačiau, kaip rodo istorija, pavyzdžiu, viduramžiais daugybė žmonių žuvo dėl plėškiškų kryžiaus žygijų, kurių tikslas, pasak klerikalų, buvo vardan dievo šlovės užkariauti „viešpaties kapą“ Jeruzalėje.

Krikščionių bažnyčia, apkaltinus erezija, kerais ir panašiomis nesąmonėmis, sudegino laužuose, supūdė kačiuose šimtus tūkstančių (Nukelta į 4 psl.).

Tikėjau dievu, tikėjau Išsivedė. Prieš išeidamas kunigais. Ir kas iš mūsų, priklaupė prieš altorių, o pagyvenusiu žmonių, vaitą mergaitę sušaudė. Koksysteje ar jaunystėje nera niekingas išgama! O merguo tikėjės! Štai tik jos, gaitė jau buvo perėjusi į jauniosios kartos, nebeivinė katalikų tikėjimą, girdi, užlios iš bažnyčią. Ar tik tai kunigai žadėjo, kad ju nešaudys. Kam reikėjo muldavatkoms ir žiliems seneliams... Na, bet eikime atsakymas — visas kunigų darbas vien tik ir susideda iš žmonių mulkinimo. Amžiaus jie mulkino, pate miglas, sekė pasakas, o mes jomis tikėjome, lyg kokie ji altorių ir meldžiausi.

Netoli ese m eldési juodomis k asomis žydu tautybės mergaitė. Ap-kunigui Ragauskui tikėjisi redžiusi balta suknele, ma sušaudė nacionalistai man ji atrodė mažyčiu ne kaltu angelėliu. Ir staiga man jo pagrindus paplove užpakalyje pasigirdo sunukus vyriški žingsniai. Griztelejau į duris. Graičiūnas

Jeigu buvusi am Kupiškio bažnyčios žydi tautybės mergaitė. Ap-kunigui Ragauskui tikėjisi redžiusi balta suknele, ma sušaudė nacionalistai man ji atrodė mažyčiu ne kaltu angelėliu. Ir staiga man jo pagrindus paplove užpakalyje pasigirdo sunukus vyriški žingsniai. Griztelejau į duris. Graičiūnas

Gerbiama redakcija, norėdau, kad ši mano straipsnėlį atspausdintumėte slapyvardžiu Laisvamanių kalneliye, tai letena už mergaitės peties ir sušvokstę:

L. LEIŠIENĖ
— Eik, atsiuodori robinu... „Ateities“ kolūkis

VEIDMAINIAI

„Atominis angelukas“

G. Juršo pieš.

ATEISTAI ŠYPSOSI

MANDAGUS VAGIS

Vienas žmogus sugalvojo vagi pinigus iš bažnyčios. Norėdamas nuraminti savo sąžinę, jėjė į bažnyčią, jis šitaip prabildavo:

— Šventoji mergelė Marija, ar galiau aš, vargšas žmogus, paminti šiuos pinigus?

Ir pats sau moterišku balsu atsakydavo:

— Gali, vargšeli, gali. Kunigas nutarė sučiupti vagį ir naktį pasislėpė bažnyčioje.

— O šventoji Marija, ar galiau aš paminti šiuos pinigus? — iprastai pasiteiravo vagis.

— Jokiu būdu, biaurybe tul — iš tamso užbosojus kunigas.

— Pone Kristau, — tarė vagis, — ko jūs kīstės į svetimus pokalbius! Jūs gi nekas neklasial

Ir, paėmęs pinigus, dingo.

**

Jaunas šoferis nusipirko mašiną. Prekybininkas, kaip pridera, padovanojo jam Šventojo Kristupo-Šoferių patrono ir globėjo — pažeikslė. Bet jau pirmojo pasivažinėjimo metu mašina apsiverstė, ir vairuotojas žuvo.

Jis ižengė į rojų su pistoletu rankoje.

— Aš norėčiau pasinekėti sustulon, kur vadina Kristupu, — tarė jis balsiauslai nustebusiam ūventajam Petri.

**

Vakarų Vokietijos leidykla „Bažnyčia ir gyventimas“ išleido malda knyges mergaičiams. Joje numatytos malda visiems gyventimo atvejams. Jų tarpe: „Malda meliant“, „Malda prieš kino afišą“, „Nauja suknelė“, „Sustikimas su vaikinu“ ir t. t. Gaila, kad néra maldos, gelbstinčios nuo blogo pažymio neišmokus pamokų.

**

Klebonas nutarė paplaukoti jūroje. Jūra sujudė, pakilo bangos.

— Klebone — tarė žvejys, — bijau, kad teks atiduoti sielas viešpačiui. Jeigu po penkių minučių audra nenurims, mes atsidursime rojuje.

— Dieve, — suriko išsigandęs klebonas, — apsaugok mus nuo šios nelaimės!

PIRMA

Buvau tada dar mažas piemenelis. Ganiau karves, slovinau dievą, klausiau šeimininko ir, drožinėdamas botkotį, švilpavau dainelės. Tuo ir apsiribojo mano, piemens, gyvenimas. Tačiau vieną dieną išvyko tai, nuo ko aš pradėjau protauti, mąstyti, neapkesti. Apie tai aš ir papasakosiu.

Elzbieta Jonušienė — stambu akininkė. Jos laukai ištisė per visą kaimą. 40 ha! Tai — užkietėjusi davatka. Su malda nesiskiria nei dievą, nei naktį.

— Velnių iš ragų, davatka iš rožančiaus pažinsi, — juokesi kaimo piemenys.

Bet aš jos bijojau. Venę savo pamaldžios šeimininkės ir mažas piemenelis Bugailiškis. Pusės žodžio ir apsiskundė kunigui. Kibijodavo prieš ją ištarti.

Vieną vasaros dieną Jonušienės troboje pasikėlė balsiausias triukšmas. Rodės, langai nuo davatkos riksimo išbyrės.

— Pinigai pražuvuo! Pinigai, o viešpaties susimylėk, pražuvuo! — skardeno laukais Jonušienės riksma.

Ir staiga krito įtarimas ant piemenelio Bugailiškio. Sumušė vaikelį, kad tas net žado neteko. O atgaivinę ir vėl pliekę. Ir tas nebe-iškentė:

PAŽINTIS SU KUNIGU

— Ogi Tamkevičiokui atidavau... Pavogiau ir atidavau...

Tuo metu ir aš ganiau karves. Ateina pas mane sutaną ir išsprakaitavusi, įniršusi veidą. Iš skausmo nebegaliu šaukti, o tik inkščiu, raitausi ir siekiu bučiuoti kunigui kojas — gal Kur padėjai?

Aš gnuosi. Iš tiesų man pagailės... Bet kur tau! Po to imu šaukti dievo pasiūlymo. Tematau tik juodą

Jonušienė, vedina berniuku, ir klausia:

— Tau atidavė pinigus. Kur padėjai?

— Motinai išakė likti kieme.

— Kur pinigai?

— Jokių pinigų man ne- dave, — atkirtau.

Kunigas iš po lovos iš- traukė virves, ir tos, klai- kai švilptelėjusios, nusilei- do ant mano nugaras.

— Kur nukisai pinigus?

Tyliu. Po to gnuosi. Bet vėl smūgis. Parkrentu ant grindų. Smūgis seka po smūgio. Tematau tik juodą

iniršusi veidą. Iš skausmo nebegaliu šaukti, o tik inkščiu, raitausi ir siekiu bučiuoti kunigui kojas — gal

Kur padėjai?

— Motyt, jam Jonušienė buvo pažadėjusi gerai atlyginti,

— Visi jūs nueisit pekil!

— tarė jis, sutikės kie- me mano motiną. — Tai jūsų sūnus dievo koronę už- traukė.

Iš skausmo ir nevilties ji net išbalo. Nuejome į mūsų kiemu. O ten — didžiulis akmuo. Poros arklių reikė-

meniu paslėpiau...

Iškart prašvito kunigas.

Matyt, jam Jonušienė buvo pažadėjusi gerai atlyginti,

— Jei tu esai, dieve, tai kam

gi savo tarnui leidai tai p- žveriškai mane, nekalta,

mušti? — neduodavoramybės ši mintis. Taip, dievo neprisišauksi, nes jo nera.

O Jonušienė, kažkur pati

nukišusi pinigus, paskui

juos surado.

A. TAMKEVIČIUS

„Aušros“ kolūkio kolūkietis

AR YRA DIEVAS?

(Atkelta iš 3 psl.). Vien visiškai nekaltų žmonių. Vien tik Ispanijoje balsi katalikų bažnyčios policinė organizacija — „švenčiausioji inkvizicija“ sunaikino apie tris milijonus žmonių. Gal būt, tai taip pat kilnios moralės pavyzdys?! Bažnyčia pateisindavo ir šventindavo visus kruvinus karus. Ir dabar Vakaruose dar tebera bažnyčios veikėjų, kurie mielai laimintu atomines skerdynes prieš „ateistinio komunizmo“ šalis.

JAV prezidentas Eisenhoweris ir kiti Amerikos vyriausybės veikėjai savo kalbose dažnai pareiškia, kad jie tikiai dievu. O savo politikoje ir praktikoje jie pateisina šnipinėjimą ir ardomają veiklą prieš taikinas šalis, kursto „saltajį karą“.

Ar bereikia pateikti dar pavyzdžių, norint įrodyti, kad religija neturi nieko bendro su tikru humanišku, dorovingumu, su meile žmonėms!

Tarybų valdžios metais mūsų šalyje išugdyti milijonai puikių, kilnių, sąžiningų žmonių. O juk mes jiems jokių religinių idėjų neskepijome, jokiu dievu jie netiki! Pakanka priminti neturintį pavyzdžio keturių jaunuų tarybinių jūrininkų didvyriškumą — jie išbuvo atvirame van-

denye 49 dienas be vandenės ir maisto. Argi juos išgelbėjo dievas? Ne, valia, ištvermė, atkaklumas. Jeigu šie žmonės būtu pasikliovę „dievo valia“, jie būtinai būtų žuvę.

Ar viskas tikslina pasaulyje?

Religijos gynėjai turi dar viena mēgstamą argumentą, kuriuo siekia įrodyti, kad yra dievas. Pažvelkite, sako jie, kaip protingai, kaip tobulai įrengtas pasaulis, kaip gerai augalai ir gyvuliai pritaikyti prie savo gyvenimo sąlygų.

Kiškis turi „greitas“ kojas, kad galėtų pabėgti nuo savo prieš; paukščiai turi sparnus, kad galėtų skraidytis; žuvys gerai jaučiasi jūros gelmėse; kupranugariai — dykumose ir t. t. Kas gi, jeigu ne dievas, sako jie, padarė pasaulį ir tokį tobulą!

Tačiau moksłas jau seniai paneigė ir ši teologų „argumentą“. Iš tikrųjų, pažvelkime į pasaulį aplink mus: jis ne toks jau tobulas. Didžiulių plotus Zemėje užima nevaizingos dykumas ir poliarinės sritys, kur žmonės negali gyventi. Baisūs potvyniai, žemės drebėjimai, ugniakalnių išsiveržimai sukelia nesuskaitomus vargus,

griauna miestus ir kaimus, dėl jų kenčia ir žūsta daugybė žmonių. O kenksmingi gyvuliai ir augalai, nuodinės gyvatės, mikrobai, kurie sukelia ligas ir baisias epidemijas, — argi tai liudija apie harmoniškumą pasaulyje?

O visuomeninis gyvenimas? Kapitalistinėje visuomenėje materialines gėrybes, kurias gamina darbo žmonės, vartoja visų pirmą dykaduonai — išnaudotojai, kapitalistai. Argi tai teisinga? Žmonių išnaudojimas, plėškiški karai, rasinių diskriminavimas, kolonijinių šalių tautų engimas, nedarbas, skurdas, ligos — toks yra visuomeninio gyvenimo „tobulumas“ kapitalizmo sąlygomis.

Tuo tarpu tas faktas, kad augalai ir gyvuliai yra prietaikyti prie aplinkos, kurioje jie gyvena, yra natūraliųjų vystymosi procesų, natūraliosios atrankos rezultatas. Dievas čia niekuo dėtas!

Visi teologai mėgimai įtikinti žmones, kad yra „tvėréjas“, neišlaiko jokios kritikos. Mūsų dienų didžiausiai mokslo ir technikos laimėjimai įtikinamai įrodo, kad dievo nebuvo ir nėra. Tik tai pažinę gamtos ir visuomenės dešnius, žmonės tam-pa galingi bei nepriklausomi nuo gaivalinių gamtos jėgų ir gali kurti laimingą gyvenimą.

L. DRUJANOVAS
Filosofijos mokslo kandidatas

AUGINO motina sūnų. keletos dienų ir vėl tas kiek naktų nemiegota, pat. — Pagalvok, sūneli, ką susirgus, o kiek širdies darai, — nebeškentė motiūduota. Niekas to var-

gello nelškaičiuos, be-miegliu naktelių nelis-

to, mama, — atsakė sūnus.

Deja, girtauti jis nesili-

kuos.

Augino motina sūnų. vė. — Kame reikalas? Su kuo ant rankelių liliavos, jis girtauja? Ir štai vis-gardesniu kąsneliu penéjo. Kad tik augtų, kad nas Stepas Styra Jonas tik visko turėtų, kad tik Čerkauską i prazūtų tem-laimės užauges nestoko-tū. Gyvybę už jį būtų girdo ir pinigus vilioja. atidavusi. Nieko, nieko Paskutiniu laiku Jonas nebūtų

ir vi-sa i-nebe-par-eina-n-a-

Ir iš-a-u-g-o-sū-n-u-s. Jaunas, stiprus, tilkas mo, po stalu pas kaimy-ą žuolėlis. Žūri i ji motina ir negali atsigérēti.

— Eisiu ir namo par-sivesiu, — kartą nusprendė susirūpinusi motina. Išejo. Rado pas kaimy-

nā. — Einam, Jonuk, na-mo, — kreipesi į sūnų.

O tas, prisproges nami-nės, isvertė akis į kad subliaus:

— Lauk!

Motina nekrustelėjo. Kaimynas Styra klaikiai sukimeno ir pažvairakia-vuo girtomis akimis.

— Einam namo... — vis kalbino motina.

Gal būt, sunku bus patiketi, skaitytojau, bet tai tiesa — sūnus puole mušti motiną, kuri už jį gyvybės negailėtų, kad tik jis būtų laimingas, kad tik jam nieko netrukę, visko tu-rėtų...

Mes, kaimynai, žinome, kaip kenčia motinos širdis, žinome ir tai, kad pats didžiausias kaitinimas yra Styra — tai jis Joną stuma į girtuokliavi-mą! Mes pasipiktinė Jono Čerkausko ir Styros eigesiu, tačiau dar draugiškai norime perspėti: naukitės!

**P. LUKŠYS
F. KULIUKAS**

NAKVYNĖ PO STALU...

čiajai reich? — klausia jis pats save autobiografijoje. — Kaip aš žiūriu į Himlerį, į SS, į koncentracijos stovyklas ir saugumo policiją?

Ir puoselėdamas viltį, kad gal būt, pavyks išgelbėti benti gyvybę, jeigu jis tą politiką pasmerks, jis ima negalestinių kritikuoti savo vakarykšius «idėjos» draugus ir vado-vus.

«Iš Niurnbergo byloje paskelbtų dokumentų matau, kad Trečiojo reicho vadovybė yra atsakinga už tai, kad, vykdama smurto politiką, ji sukėlė ši baus karą su visais jo padariniais, kad ta vadovybė su nepaprastai smarkiai išvystytos propagandos ir nežaboto teroro pagalba privertė paktus su visą tautą, — kuri — su labai nedidelėmis išimtimis — be kritikos ir aklai sekė jai rodomu keliu.

Himleris buvo ryškiausias fiurerizo atstovas. Kiekvienas vokietis privalėjo aklai ir nekritikuodamas paklusti valstybės vadovybei.

(B. d.)

S. m. lapkričio mėn. 5 d.
Kupiškio vartotojų kooperatyvo restorano pataipose, antrame aukšte, ruošiamą konditerijos gaminių paroda-pardavimąs. Pradžia 12 valandą.

Kviečiame visus skaitlin-gai dalyvauti.

Administracija

Kupiškio rajono statybos-remonto kontorai skubiai reikalingi betonuotojai, mūrininkai ir pagalbiniai darbininkai.

Kreiptis darbo valandomis į statybos-remonto kontorą: Ku-piškis, Gedimino g. vė Nr. 39.

Rajono statybos-remonto kontora

Panerėžio grūdų produktų gamyklos valdyba superka vasarinių vikių sėkių. Už vieną kg vikių sėklas mokama po

Už redaktorių VI. JASINSKAS

5 rb ir apkeitimą tvarka parduodama koncentracijos pašary po 2 kg.

Direktorius

Parduodamas gyvenamasis namas, tvartas, kluonas, klėtis. Yra sodas. Kreiptis pas Barborą Jokubienę, gyv. Kupiškio raj., «Vedrupio» kolūkyje, Rozalimo km.

Parduodamas gyvenamasis namas, tvartas ir partis. Kreiptis pas Emetiją Jurėnienę, gyv. Kupiškio raj., „Austros“ kolūkyje, Plundakų km.

Pil. Leonova-Indilaitė Janina, Fabijono d., gyv. Kupiškioje, Kom-jaučių g. vėje Nr. 8, iškeitė ištuokos bylą pil. Leonovui Semionui Saveljevičiui, gyv. ten pat.

Byla nagrinės Kupiškio rajono liudies teismas.

Galgalių septynmetės mokyklos profsajunginės organizacijos nariai nuoširdžiai užjaučia mokytoją Barkauskienę Eugeniją, jos mylimam tėveliui mirus.

ŽUDIKO atsiminimai

P. Kežinaltis

(Tėsinys. Pradžia Nr. 80 (1461).

Šitoks pasakymas būtų visiškai atitinkęs tuos pamokymus, kuriuos jis per metus metus kaldiavo į galvą esesininkams — kad reikia pasišvesti idėjai. Bet jo paskutinis išakymas skambėjo: „Sprukite į armiją ir ten slėpkite!“

Štai koks buvo išsiskyrimas su žmogumi, kuris taip aukštai stovėjo mano vaizduotėje, kurio taip tvirtai pasitikėdavau, kurio išakymai ir žodžiai būdavo man evangelija.

Likusioji dalis mūsų grupės pareigūnų pasišlėpė laivynę, apsišiūrėnė svetimais dokumentais.

Vieną dieną atsitiktinai išgirdau radijo praneštą žinią apie Himlerio suėmimą ir jo mirtį nusinuodijant. Aš taip pat turėjau kūsenėje ampulę su nuodais. Giedžiau, kad mano galas būtų lygiai tokas pat.

Kaip žemdirbys (R. Hesus buvo kiles iš buožių, keli metus, prieš išsigalint Hitlerininkams valdžioje, vertėsi ūkininkavimu. — P. K.) buvau paleistas prieš terminą, be sunkumų perėjau per visas anglų kontroles ir darbo įstaigos buvau nusiūstas kaip darbo jėga į vieną dvarą Šalia Flensburgo. Išbuvo toje vietoje aštuonių mėnesius. Palaikiau kontaktą su žmona, per Jos brolių, kuris dirbo Flensburge.

Zinojau iš svainio, kad anglų karas saugumo policija ieško manęs.

STALINO HELIU

4 psl. 1960 m. lapkričio 2 d.